

Amb les diverses informacions sobre el cas *Urdangarin* que aquest setmanari ha anat publicant els darrers anys –molt abans que gairebé tots els altres mitjans de comunicació, que callaven perquè era informació delicada que quasi ningú no s'atrevia a fer pública–, el lector se'n podrà haver fet una composició de lloc prou acostada a la realitat.

Essencialment, ha resultat que el matrimoni format per Iñaki Urdangarin i Cristina de Borbó creà un entramat empresarial que els permeté de viure molt més bé d'allò que corresponia a la seva economia i que el nucli empresarial era un suposat institut sense ànim de lucre anomenat Nóos. Que un diputat del PSOE balear, Antonio Diéguez, que cercava informació sobre possibles maffarufes que hagués fet Jaume Matas durant la seva segona presidència del govern balear (2007-2011), es trobà que l'executiu illenc havia pagat una enorme quantitat de diners a Nóos per a unes jornades sobre Turisme i Esport. Unes jornades que eren tan senzilles, tan poqueta cosa, tan tronades i tot –segons que explicà aleshores Diéguez a *EL TEMPS*–, que no podien costar de cap manera els més de dos milions que pareixia haver-ne pagat el govern. I, tot seguit, es va saber que el govern valencià –també conservador– havia pagat a la societat suposadament sense ànim de lucre una quantitat semblant per una activitat semblant. Total, que Nóos sembla que va cobrar dels dos executius autonòmics uns cinc milions d'euros. Per a organitzar esdeveniments que no pareixien justificar ni de bon tros un cost tan desorbitat per a les finances públiques.

Aquest va ser l'origen del cas, l'any 2006. Val a dir que el diputat Diéguez no esmentà el gendre del rei, a la conferència de premsa que va dur a terme i que va servir per a destapar l'escàndol. Va ser el diari *El Mundo* que l'esmentà, l'endemà. I poc després aquest setmanari es feia ressò de l'enfilall d'informacions sobre els fets. En aquells moments quasi cap mitjà no s'hi interessava. El mur de silenci sobre tot allò que feia referència als afers personals i econòmics de la família del rei d'Espanya no sortien a quasi cap mitjà de comunicació.

Ara tot és diferent. Avui tots els diaris publiquen el dia a dia de les vicissituds

La infanta Cristina de Borbó no ha estat encausada ni haurà de declarar en el cas *Urdangarin*, tot

Iñaki cau, Cristina se salva

Pareix com si se seguís un guió amb un final que ja s'ha escrit: Urdangarin, jutjat i la filla del rei espanyol, sense màcula.

i que va rebre més de 12.000 euros de l'empresa investigada, l'institut Nóos.

judicials d'Urdangarin, i fins i tot a les columnes i publicacions del cor –i a les tertúlies televisives de la mateixa branca– es parla obertament de les conseqüències familiars que té –i que pot tenir– l'afer.

El tomb. El canvi radical sobre com i què informar de l'assumpte arribà

el mes de novembre del 2011. El dia 7 d'aquell mes, el fiscal anticorrupció de Palma, Pedro Horrach, es va desplaçar a Barcelona, seguint ordres del jutge que a Palma investiga el *cas Palma Arena*. Originàriament, es tractava d'una investigació judicial per a esbrinar les possibles responsabilitat penals de Jaume Matas en la

construcció d'aquest velòdrom que semblava farcida d'irregularitats. El cas és que Horrach, doncs, va cap a Barcelona, per a dirigir l'escorcoll policíac a la seu de l'Institut Nóos, situada al carrer de Balmes número 224. L'entitat havia estat presidida per Iñaki Urdangarin els anys –2005 i 2006– en què signà els acords amb el govern balear, presidit per Matas. Horrach estigué fins les dues de la nit ordenant el recull de documentació a les oficines de l'entitat, cercant la connexió entre l'institut i una xarxa de societats que el gendre del monarca espanyol, juntament amb el seu soci, Diego Torres, sembla que havien tramet per a obtenir immensos beneficis que –segons les sospites de la fiscalia– serien del tot il·legals.

El gendre, cas perdut. D'ençà d'aquell moment, tothom va entendre que la situació del gendre de Joan Carles I s'aniria complicant com més aniria més. De fet, tots els mitjans consideraven cosa segura que acabaria encausat pel jutge Castro. I Cristina de Borbó? Per aquesta banda, hi apuntava una potencial erosió de la monarquia d'Espanya com mai no s'havia vist. Perquè era, és, la filla del rei espanyol.

El seu paper en la trama mai no ha estat prou clar, però sí que almenys apareix com a accionista d'una empresa familiar –amb el seu marit– anomenada Aizóon SL, que és investigada, i que, diguem-ho tot, va canviar sobtadament de seu social poc abans de l'escorcoll del 7 de novembre: passà del palauet de Pedralbes –que es féu famós perquè costà al matrimoni sis milions, més una xifra desconeguda però molt alta, que algunes fonts situen amb sis milions més, per a reformar-lo– a un altre indret que fou escorcollat; i, a més, Cristina va cobrar almenys 12.671 euros de Nóos.

A partir d'aquesta relació de la filla de Joan Carles I amb tot l'obscur assumpte del seu marit, d'ençà dels escorcolls de Barcelona sovintejaren a la premsa i a les tertúlies de ràdio i televisió els comentaris sobre el possible encausament judicial també de Cristina o, si no, la citació com a testimoni. Els rumors a Palma, recollits

Urdangarin diu que és víctima d'una persecució

L'advocat d'Iñaki Urdangarin s'ha oposat a la pretensió del jutge Jesús Castro d'exigir a l'Agència Tributària de Catalunya un informe exhaustiu de tots els negocis fets pel gendre del rei espanyol mentre estigué al capdavant de l'Institut Nóos. Segons la defensa de l'espòs de Cristina de Borbó, això seria tant com instruir una "causa general", és a dir, cercar alguna cosa que fos il·legal però sense saber *a priori* què se cerca. Una pràctica prohibida a l'estat espanyol per la Constitució. En el recurs contra les pretensions del jutge, la defensa d'Urdangarin al·lega que tant el magistrat com la fiscalia anticorrupció fan una recerca incorrecta: "No es pot investigar, d'acord amb la jurisprudència que emana del nostre alt tribunal, amb caràcter prospectiu, global o general." Urdangarin considera que la petició del jutge a l'Agència Tributària catalana justament incorre en això i, per tant, demana que s'aturi.

de cercles judicials a principi d'any, pronosticaven que Castro acabaria, si més no, citant-la i que possiblement acabaria encausada. Durant unes setmanes aquests rumors foren molt intensos.

La innocent infanta Cristina. Quan Urdangarin es presentà a declarar davant el jutge, en qualitat d'encausat, el 25 de febrer, aquells

rumors sobre la seva dona arribaren al cim. Si més no a Palma, entre missers penalistes i periodistes especialitzats en tribunals, es considerava quasi segur que Cristina seria citada, almenys, a declarar. Tanmateix no va ser així.

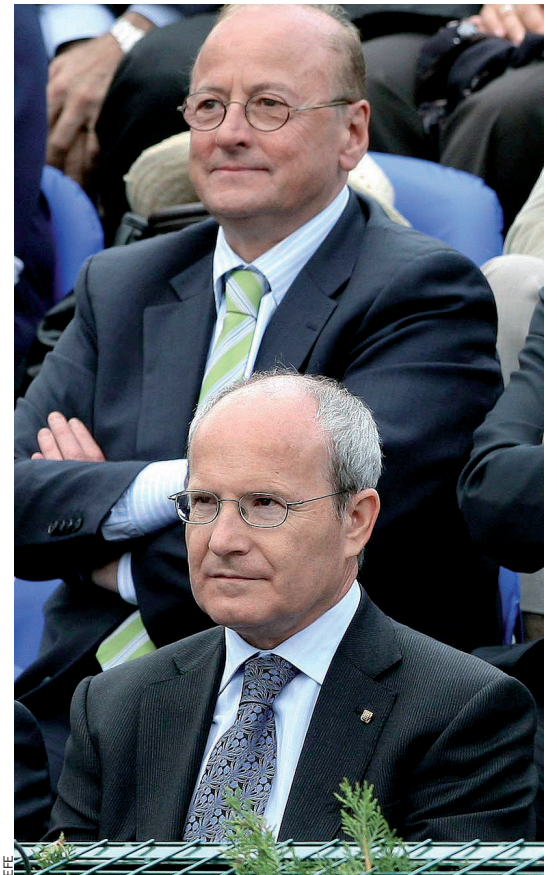
El sindicat Manos Limpias –d'ideologia ultradretana i que, entre més, ha perseguit judicialment el jutge espanyol Baltasar Garzón– es personà a la causa d'Urdangarin com a acusació popular. I demanà l'encausament de Cristina. El jutge Castro desestimà la petició. El sindicat, però, hi insistí. Ha estat l'Audiència de Palma que ha hagut de decidir què fer.

El 12 de juliol passat, la secció segona de l'Audiència de Palma feia pública la decisió de no encausar la filla del rei espanyol en el cas judicial que afecta el seu marit. Així, la justícia, si més no de moment, continua sense considerar suficient per a encausar-la el fet que ella hagués estat vocal de Nóos i copropietària d'Aizoon. Encara més, la interlocutòria de la secció segona de l'audiència critica fort i ferm la petició de Manos Limpias perquè, a parer seu, els arguments que dona per a demanar l'encausament no són prou consistents. Fins i tot titlla la petició de "demagògica" perquè, rere el "to grandiloqüent" i de molta "retòrica", no hi ha res més sinó arguments que "o no ho són o són d'una manifesta debilitat".

Per tant, de moment Cristina de Borbó se salva de trobar-se implicada directament en el cas *Urdangarin*. Dit d'una altra manera, no haurà de declarar ni serà encausada. De moment.

Aquesta separació entre marit i muller amb relació a la causa judicial ha estat des del principi de l'escàndol l'estratègia –de crear compartiment estancs– seguida per la casa reial espanyola. Rere d'allò de "la justícia és igual per a tothom", que

La secció segona de l'Audiència de Palma no ha encausat la filla del rei i considera "demagògica" la petició de Manos Limpias que la demanava

La prioritat estratègica de la casa reial espanyola és ara la defensa de la infanta Cristina.

Mentrestant es va escampant el rumor d'un possible "allunyament" progressiu entre la filla de Joan Carles I i Urdangarin.

digué el monarca per la televisió el 24 de desembre passat, hi havia l'expressa voluntat que el seu gendre pagués allò que pogués haver fet. Però alhora Joan Carles I devia ser conscient que la monarquia tindria una via d'aigua molt important si la filla hi fos encausada per delictes penals. Recordem que els qui encausen Urdangarin podrien –si fos jutjat i condemnat– portar-lo a la presó per un màxim de divuit anys. És difícil d'imaginar que una filla del rei s'enfrontés a una pena semblant.

La relliscada de l'elefant. La situació de la corona era, doncs, delicada per causa de l'*afer Urdangarin*. I tot es complicà més quan el mes d'abril esclatà l'escàndol de la cacera d'elefants per part del rei espanyol, en una setmana tràgica per als interessos de l'economia espanyola, perquè es trobava enmig d'una gran tempesta financera –que, val a dir-ho, posteriorment s'ha reproduït tantes vegades que ja ens hi hem acostumat. Tot plegat es convertí en un megaescàndol arran de la relació sentimental de Joan Carles amb Corina –una falsa aristòcrata germànica–, que deixava en evidència que el Borbó no comparteix la seva vida amb Sofia de Grècia. Tret, és clar, dels actes protocol·laris ineludibles.

Entre la farsa del matrimoni reial feliç que quedava ben clara, l'escàndol de la cacera i l'*afer Urdangarin*, la corona espanyola travessava un dels moments més dolents de la seva història. En aquest context, una imputació judicial de la filla del monarca, Cristina, hauria pogut ser letal.

Però això no ha passat. Ara com ara, tant el jutge Castro com l'Audiència de Palma salven Cristina i la mantenen judicialment allunyada de son marit. Els anhels de la casa reial espanyola de no veure-la encausada es van satisfent.

Separació matrimonial. La salvació de Cristina és, clarament, la prioritat estratègica. Per això cal separar la imatge dels dos cònjuges. I ja s'hi han posat. Urdangarin és fàcticament expulsat del cel dels *royals* espanyols. Tot fa pensar que tant el cap de la monarquia com, sobretot,

Boicot a Telefónica

La renovació del contracte que Iñaki Urdangarin té amb Telefónica, per 1,5 milions d'euros l'any, ha desfermat una allau de protestes a internet. Les xarxes bullen d'irritació. Com deueu recordar, l'ex-jugador d'handbol es va convertir miraculosament en assessor d'inversions de l'empresa de comunicació a Llatinoamèrica. Són coses que passen quan hom es casa amb la filla d'un rei: que serveix per a tot. O si més no rep enormes quantitats de diners per fer com si servís. I com que les hi paga una empresa privada –tot i que d'origen públic i, per tant, fortament imbricada dins l'establishment econòmic, empresarial, social i polític– com és Telefónica, doncs ningú no pot argüir tracte de favor oficial. Per molt que tothom sàpiga que Joan Carles de Borbó va demanar que el contractassin. I, tal com assegurava una font de l'empresa esmentada a *El Mundo*, “hauria de ser el rei [d'Espanya] que demanàs que el féssim fora”. De moment, Urdangarin no ha estat jutjat ni condemnat, de manera que “seria una condemna avançada” –segons que explicà l'empresa– si el fessin fora ara. D'això es pot concloure que en el cas que fos condemnat judicialment aleshores sí que seria expulsat del paradís telefònic que li permet de guanyar dolçament 1,5 milions. Però això és el possible futur. De moment, el present és que Telefónica li ha renovat el contracte tot i haver estat encausat per corrupció en un jutjat de Palma. I la irritació es palesa de seguida. Les xarxes socials bulliren d'insults i queixes. I, cosa més interessant: espontàniament sorgí la idea de fer boicot a l'empresa mentre no faci fora Urdangarin. “No amb els meus diners” és l'eslògan que vol enganxar la gent a deixar de pagar a Telefónica. I, segons que publicava recentment *El Mundo*, fonts de comunicació de l'empresa reconeixen que “ja notem el boicot”.

Algunes veus ja parlen d'un “cessament temporal de la convivència”

L'hereu l'han estigmatitzat, l'abominen. Tal com reflecteixen contínuament els mitjans més ensucradament borbònics, es va creant la imatge de la bona i del dolent. La santa i el pèrfid. La víctima i l'enganador. La història de sempre, en definitiva. Trobar un tros de carn per a llançar a les feres. Un cap de turc que pagui. Un culpable que sigui esbudellat pels mitjans i que s'oblidin de l'altra part, la que podria resultar més perillosa per a l'estabilitat monàrquica.

Els rumors del cor. En aquesta estratègia no hi falten, és clar, les contínues informacions –ja no tan sols de premsa del cor– que parlen de “l'allunyament” progressiu entre les dues parts del matrimoni, degut, justament, a l'encausament d'Urdangarin, per la qual ell es voldria quedar a Washington i ella voldria tornar a Madrid, pobra, sobretot pels fills, perquè no perdin contacte amb els padrins.

Unes divergències que tard o d'hora conduirien, se suposa, a l'emissió per part de la casa reial espanyola d'un nou comunicat de l'estil del que anuncià la separació entre Elena de Borbó i Jaime Marichalar, allò del “cessament temporal de convivència”. Que en el cas de Cristina i Iñaki seria l'avantsala del divorci si hi hagués condemna judicial per al marit. Si més no, això pronostiquen els especialistes en aquesta mena d'afers que pretenen saber tot allò que fa referència al rei d'Espanya i la seva família.

Passi què passi amb el matrimoni, s'ha de reconèixer una cosa: que si el jutge Castro no l'espenya, l'estratègia de salvar Cristina de l'enfonsament d'Urdangarin pareix anar a tota vela cap a bon port.

Miquel Payeras